

Petäikkö 25 p. Tammikuuta 1910

Rakas Ollini!

Kirje jonka olet Martilta saanut ja tänne lähettänyt pyytämällä neuvoa vanhemmiltasi, herättää uudestaan mieleen jo monta kertaa tehdyn kysymyksen tulevaisuudestasi ja elämän toiminnastasi. Meillä vanhemmilla elää sydämissä toivo nähdä lapsemme onnellisina, toimivina sellaisissa elämän tehtävässä joka hyödyttää lähimmäisiä, isänmaata ja tyydyttää omaa halua ja siitä saada kohtuullisen, tyydyttävän toimeentulon.

Mutta viittaa, tai oikeastaan määrätä lapselleen elämänuraa on niin edesvastuullinen, että sitä yhä viivyttellessä nähdäkseen mihin suuntaan lapsen luontaiset taipumukset viittaavat, millä alalla olettaisi olevan toivehikkaammat edellytykset siunaukselliseen ja elähyttävään, virkistävään toimintaan, jolla olisi menestyminen ja itsensä tyydyttäminen työssään. Olemme Sinunkin suhteesi monesti itseltämme kysyneet mihin toimiin Sinun pitäisi harjoitella, tulematta tyydyttävään tai oikeastaan mihinkään päätökseen. Olemme odottaneet itsesi ilmaisevan mihin mieluummin tahtoisit antautua. Martti nyt viittaa m.m. isäsi ammattia yhdessä hänen kanssaan. Mutta, - onko Sinulla siihen taipumusta?; sitä täytyy minun epäillä, siksi ettet ole näyttänyt erityistä mieltymystä tahi luontaista halua siihen. Sitä paitsi ei ole ensinkään varmaa että urkujenrakennus tulisi saamaan sellaisen vauhdin maassamme, että työtä riittäisi niin suuressa määrin että siitä kumpikin tulisitte vaurastumaan. Jos siihen ottaa sivutoimen kuten M. ehdottaa, ja koneiden tähden epäilemättä olisi hyödyksi, niin lisää se työvoimia niinpaljon ettei yksi mies silloin joudu olemaan työnjohtaja ja konttoristi (tilien ja kirjojen pito). Mutta, - lavennettu liike vaatii enempi työhuoneita kuin mitä nyt on, ja niihin menee kapitaalia. Sitä siis täytyy lainata, ja se on äärettömän vaarallista, sillä jos ennakkolaskut eivät menekään täytäntöön, niin on velka uhkaamassa painiaisena, joka voi viedä häviöön. Tointa täytyy sentähden hiljalleen laventaa sitämyöten kun varat karttavat. Jos tähän antaut, niin on epäilemättä tarvis saada opetusta affääri maailman tavoista, siis kauppakoulu. Löytyyhän kuitenkin muitakin aloja. Suurin puute on esim. papeista, samoin löytyy vähän vielä lääkäriä, maanmittaria, valtio agronomia, y.m. t.m. Sinun on ensin päästävä itse selville haluatko oppiuralle vai käytännölliseen toimeen. Ammateista käsityöalalla taasen en tiedä sen tuottavampia kuin nahkurin ja leipurin. Ne nimitt. ovat sellaisia ettei niiden tuotteita voi korjailla ja paikata, vaan aina tasainen kulutus. Nykyaikana ei kuitenkaan ole mikään ilo olla työmiesten kanssa tekemisissä ja saada ansionsa niiden avulla. Ajatellaan kuinka paljon hauskeempaa on, kuin omalla työllään ja toimellaan ansaitsee ja vaurastuu, riippumatta enemmän tai vähemmän rettelöivistä apulaisista. Siinä on kelpo ja kunnollinen virkamies, en tarkoita juuri nykyisiä sellaisia valtion virkamiehiä jotka voivat hallitusvallalta saada milloin hyvänsä potkun; mutta ajattelen esim. pankkien prokuristeja ja tirehtöörejä. Onhan niissäkin pitkä aika huonommalla palkalla oppia käytävä ennen kuin ylös pääsee. Mutta siinä, kuten jokaisessa toimessa on menestys taattu jos vaan toimessaan on tarkka ja huolellinen.

Isäni hautajaisissa sanoi vanha assessor Lindström minulle, kun minun piti ottaa verstaanpito edesvastuulleni: "ole rehellinen joka kohdassa ja rukoile Jumalalta apua, niin sinä tulet hyvin menestymään". Ja Jumalalle kiitos, en voi muuta sanoa kuin että olen menestynyt. Samoin rakas poikani tee sinäkin. Rukoile Jumalaa valistamaan ja näyttämään sisimpään mieleesi mitä sinun tulee tehdä, minkä uran valita, jossa lähimmäisillesi ja itsellesi voit, tai uskot voitavasi olla hyvänä ja ahkerana työmiehenä. Käänny täydellä luottamuksella puoleemme neuvottelemaan, sillä sen tiedät, ettemme muuta tarkoita ja tahdo kuin menestystäsi. Ei mikään ilo voi meille olla suurempi kuin se, että nähdä lapsemme avoimin katsein, hyvällä omallatunnolla, vakavuudella astuvan eteenpäin hoitaen Jumalan antamaa

leiviskäänsä. Minkä tai mitä itse luulet, mihin mieluummin ruveta, ilmoita siitä, niin neuvottelemme ja punnitselemme mitä arvelemme ja luulemme. Äidillä on viikon päivät ollut pahanlainen yskä, toivomme että se rupeaa paranemaan. Sen se kyllä tehneekin kun hän malttaisi olla menemättä kylmään skafferiaan ja ulos, jossa näinä päivinä on kova pakkanen, Kaivannossa esim. sunnuntaina -34 ja täällä -27. Rakkailla tervehdyksillä lopetan. Jumala olkoon apusi. Äiti ja Isä.

Martin kirjeen saat toiste, sillä siitä tulee muuten ylipainoiseksi.